

Doetinchem, 2 november 2016

Uittreding gemeente Montferland uit
Regio Achterhoek

Te besluiten om:

1. In te stemmen met de voorwaarden voor uittreding uit de Samenwerkingsregeling Regio Achterhoek - en daarmee uittreding van Montferland - en met de uittreedvergoeding door Montferland van € 414.189,-, te betalen op 1 januari 2017.
2. De geldende samenwerkingsregeling (22^e wijziging) in te trekken en in te stemmen met de 23^e wijziging van de samenwerkingsregeling Regio Achterhoek.
3. Aan het college van burgemeester en wethouders en de burgemeester toestemming te verlenen om akkoord te gaan met de 23^e wijziging van de samenwerkingsregeling Regio Achterhoek.
4. Ervan kennis te nemen dat over de financiële afwikkeling van de overdracht van de stortplaatsen aan de provincie Gelderland - mits dit na 2016 plaatsvindt - separate afspraken met Montferland worden gemaakt, conform de afspraken met de andere zeven gemeenten.
5. Kennis te nemen van de samenwerking met Montferland buiten de Samenwerkingsregeling Regio Achterhoek en de verdere doorontwikkeling van de regionale samenwerking in het algemeen.

Context

Op 7 mei 2015 is van de gemeente Montferland het verzoek gekomen om uit te treden uit de gemeenschappelijke regeling Samenwerkingsregeling Regio Achterhoek. Op grond van artikel 46 van de Samenwerkingsregeling Regio Achterhoek dient ten minste twee derde van de gemeenten (raden, colleges en burgemeesters) hiermee in te stemmen.

Beoogd effect

Beoogd wordt de uittreding van Montferland uit de Regio Achterhoek op zodanige wijze te organiseren dat de overblijvende gemeenten hiervan zo weinig mogelijk nadeel ondervinden.

Argumenten

Ad 1. Voorwaarden voor uittreding en uittreedvergoeding Montferland

Kan een gemeente zomaar uittreden?

De Samenwerkingsregeling Regio Achterhoek zegt hierover het volgende (artikel 46):

1. Ten minste twee derde van de gemeenten moet instemmen met het uittreden.
2. Het algemeen bestuur regelt de (financiële) gevolgen van de uittreding.
3. De uittredende gemeente draagt de kosten die rechtstreeks het gevolg zijn van de uittreding.
4. Uittreden vindt plaats per 1 januari van het tweede jaar dat volgend is, nadat de gewijzigde regeling in werking is getreden, tenzij het AB anders besluit.

In overleg met de gemeente Montferland en op grond van jurisprudentie (RvS, april 2015) is wat betreft deze vier punten het volgende vastgesteld.

1. De instemming van de gemeenten heeft betrekking op de voorwaarden op grond waarvan de gemeente Montferland kan uittreden en niet op het uittreden zelf.
2. Overbrugging van vijf jaar voor de schade is een redelijke overbruggingsperiode, te rekenen vanaf de datum van uittreding.

Doetinchem, 2 november 2016

3. Het is efficiënt om uit te gaan van een eenvoudige afbouwregeling van inwonerbijdrage van Montferland met 100-80-60-40-20%. In alle andere gevallen zal de schade moeten worden berekend en onderbouwd met een begrotingssystematiek.
4. Het jaar waarin een lid besluit uit te willen treden en dit kenbaar maakt aan de GR is hierbij leidend. De uittreding is in 2015 bekend gemaakt, dit houdt in dat Montferland per 31 december 2016 kan uittreden.

Waarom doet de gemeente Montferland niet meer mee na uittreding en welke uittreedvergoeding moet Montferland betalen?

Uittreden betekent dat Regio Achterhoek zich niet meer inspant voor Montferland. Denk daarbij aan lobby en profilering, het binnenhalen van subsidies en grensoverschrijdende activiteiten. Gevolg hiervan is dat Montferland niet meer betrokken wordt bij Achterhoek 2020, met als consequentie dat Montferland niet meedoet in de Gebiedsopgave voor de Achterhoek en geen aanspraak kan maken op de krimpbijdrage van het Rijk. Montferland heeft eerder al besloten niet mee te doen bij het LEADER programma.

Dit betekent ook dat Montferland vanaf 1-1-2017 niet meer meedraait in regionale projecten die vallen binnen de Uitvoeringsagenda Achterhoek 2020, of projecten die worden geïnitieerd vanuit Regio Achterhoek (bijvoorbeeld buurtaal jong leren, dag van de buurtaal, asbestrein et cetera). Wil zij dat wel doen, dan zullen hier aparte (financiële) afspraken over worden gemaakt.

Uittreedvergoeding

De uittreedvergoeding is berekend op grond van de volgende afspraken:

- Een afbouwperiode van vijf jaar, te starten in 2017. Dus t/m 2021.
- De volgende afbouwpercentages te gebruiken:
  - o 2017: 100%
  - o 2018: 80%
  - o 2019: 60%
  - o 2020: 40%
  - o 2021: 20%
- Als basis voor de berekeningen de begrotingscijfers 2016 te hanteren; bijdrage Montferland op basis van inwoneraantal (35.134) is 11,8% van het totaal van 297.737.
- De inwonerbijdrage voor 2016 van € 4,40 is bepalend voor de berekeningen.
- De stand van de algemene reserve op 01-01-2016 is leidend voor de afwikkeling van deze reserve. Deze stand is € 396.214,67 aandeel Montferland: € 46.753,33.
- De uittreedvergoeding wordt in één keer per 1 januari 2017 betaald op basis van de contante waarde. De rekenrente voor de contante waarde is 0,29% (BNG rente vaste geldlening 5 jaar).

Op grond van deze berekening (zie bijlage 1) wordt de uittreedvergoeding € 414.189,-.

Ad 2. Aanpassen Samenwerkingsregeling

Uittreden van Montferland betekent dat de samenwerkingsregeling aangepast moet worden.

In bijlage 2 is de aangepaste samenwerkingsregeling (23ste wijziging) opgenomen. Hierbij is van de gelegenheid gebruikgemaakt om de samenwerkingsregeling integraal te herzien. Belangrijkste reden hiervoor is dat in de geldende regeling de programmateams nog worden genoemd, terwijl deze eind 2011 zijn opgeheven. Ook kunnen dan de 21ste en 22ste wijzigingen integraal in de tekst worden verwerkt. Tot slot zijn er kleine aanpassingen doorgevoerd op grond van de nieuwe Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) en de Archiefverordening.

Doetinchem, 2 november 2016

De Wet gemeenschappelijke regelingen schrijft voor dat de raad toestemming moet verlenen indien het college en de burgemeester akkoord gaat met de wijziging van de bestaande gemeenschappelijke regeling. Dit is de reden voor het derde beslispunt.

Ad 3. Afspraken over de overdracht van de stortplaatsen

De afwikkeling van de nazorg van de stortplaatsen maakt geen onderdeel uit van de uittreedvergoeding. Vooral nog wordt ervan uitgegaan dat de stortplaatsen nog in 2016 worden overgedragen aan de provincie. Als dit onverhoopt toch pas in 2017 plaatsvindt, blijft dit een gedeelde financiële verantwoordelijkheid van de acht gemeenten. De afwikkeling met de gemeente Montferland zal dan gelijk zijn als ware zij nog lid van Regio Achterhoek.

Ad 4. Toekomstige samenwerking met Montferland, buiten de Samenwerkingsregeling Regio Achterhoek

Gemeenten werken los van Regio Achterhoek inhoudelijk in verschillende verbanden en bij verschillende dossiers samen. Bijvoorbeeld binnen de portefeuillehoudersoverleggen. Deze samenwerking staat formeel los van de Samenwerkingsregeling Regio Achterhoek, maar gelet op de taken van de Regio Achterhoek kunnen ze niet los van elkaar gezien worden. De lobby doet Regio Achterhoek immers voor deze inhoudelijke dossiers. Dit vraagt in de toekomst om zorgvuldige afweging.

Over de samenwerking buiten Regio Achterhoek om maken de diverse gremia zelf afspraken met Montferland. Zo zal Montferland blijven participeren in de Poho's Sociale Samenhang en Vrijtijdseconomie en het Duurzaamheidsoverleg, maar niet meer in de Poho's Mobiliteit, Duurzame Economie, Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting en de Commissie Grens. Voor deelname aan het Poho Vrijtijdseconomie is in het Poho afgesproken dat de gemeente Montferland een bijdrage van € 0,16 per inwoner gaat betalen, conform de bijdrage die Lochem, Doesburg en Zutphen betalen.

Samenwerking bedrijventerreinen West Achterhoek

De vier gemeenten van de West Achterhoek, te weten Bronckhorst, Oude IJsselstreek, Montferland en Doetinchem, hebben in 2010 een samenwerking opgestart met als doel de ontwikkelingen op het gebied van bestaande en nieuwe bedrijventerreinen zodanig te stroomlijnen dat de werkgelegenheid voor deze regio behouden blijft, de versnippering en verrommeling van locaties wordt tegengaan, er een duidelijk regionaal aanbod aan terreinen wordt gerealiseerd en onderlinge concurrentie op prijs en kwaliteit wordt voorkomen.

Binnen deze samenwerking zijn twee nieuwe bedrijventerreinen gerealiseerd, het A18 Bedrijventerrein op het grondgebied van Doetinchem en DocksNLD op het grondgebied van Montferland. Daarnaast worden binnen dit samenwerkingsverband bestaande bedrijventerreinen in de vier gemeenten gerevitaliseerd.

In verband met deze samenwerking is door de vier betreffende gemeenten een Samenwerkingsovereenkomst Bedrijventerreinen West Achterhoek (SOK) getekend, waarin bestuurlijke, organisatorische, juridische en financiële aspecten zijn geregeld. Het betreft hier dan onder meer de aansturing van de samenwerking, de rol van de betreffende gemeenteraden, de werkwijze van de Stuurgroep en de financiële verevening van winsten en verliezen van de grondexploitaties van het A18 Bedrijvenpark en DocksNLD.

Het uittreden van Montferland uit de Regio Achterhoek heeft geen gevolgen voor de bovengenoemde samenwerking met betrekking tot de bedrijventerreinen binnen de West Achterhoek. De bepalingen van deze samenwerkingsovereenkomst (SOK) blijven onverkort van kracht.

Doetinchem, 2 november 2016

Samenwerking Laborijn

Laborijn is, als gemeenschappelijke regeling, opgericht per 1 januari 2016. In deze nieuwe uitvoeringsorganisatie zijn de voormalige Wedeo, ISWI en afdeling W&I Doetinchem opgegaan. Bij de oprichting hebben de gemeenten Doetinchem en Oude IJsselstreek gekozen voor een brede samenwerking (zowel de Participatiewet als de Wet sociale werkvoorziening (Wsw)), terwijl de gemeente Montferland koos voor een smalle samenwerking (enkel de Wet sociale werkvoorziening). De gemeente Montferland nam daarnaast het principebesluit om op een nader te bepalen moment uit te treden uit de GR Laborijn. Dit voornemen wordt momenteel nog nader onderzocht en hangt samen met de financiële en sociale consequenties van uittreding. Montferland heeft voor het zomerreces van 2016 wel al het besluit genomen om specifiek het groenonderhoud door mensen uit de Wsw in Montferland, per 1 januari 2017 in eigen beheer uit te gaan voeren. Concluderend kan gesteld worden dat hoewel er geen direct verband bestaat tussen de GR Regio Achterhoek en de GR Laborijn, de terugtrekkende beweging van de gemeente Montferland uit Regio Achterhoek wordt gereflecteerd bij Laborijn. Ten slotte wordt hier nog opgemerkt dat de gemeente Aalten voor het zomerreces van 2016 juist heeft besloten om volledig toe te willen treden tot de GR Laborijn (vanuit een eerdere inkooprelatie op het vlak van de Participatiewet).

Doorontwikkeling van de regionale samenwerking

Er wordt momenteel hard gewerkt aan de doorontwikkeling van de regionale samenwerking. Het AB heeft hiertoe voor de zomer twee heisessies gehad, waaruit een eerste richting voor het vervolg is bepaald die na de zomer met de colleges (en uiteindelijk ook de raden) wordt besproken en uitgewerkt. Hiervoor wordt allereerst externe procesbegeleiding aangetrokken. Daarnaast acht het DB het van belang dat de gemeentelijke organisaties goed zijn aangehaakt op deze doorontwikkeling en met name hoe de uitvoering georganiseerd moet worden. Nicolette van Waart zal ambtelijk trekker van deze doorontwikkeling zijn en is gevraagd om hier met de andere gemeentesecretarissen invulling aan te geven. Zij zal voor het bestuur van de Regio het ambtelijk aanspreekpunt zijn waar het deze doorontwikkeling betreft.

Er wordt op ingezet dat de doorontwikkeling van de regionale samenwerking in ongeveer een half jaar is afgerond en dat dan de gewenste personele bezetting kan worden gezien en ingevuld. In de AB-vergadering van september is de precieze uitwerking van deze invulling van taken en de opdracht aan de externe procesbegeleider van de doorontwikkeling gedeeld.

Financiën

Zie onder 'Argumenten', met name Ad 1 en 3.

Vervolg

Na de besluitvorming door de afzonderlijke gemeenten neemt het algemeen bestuur een definitief besluit. De uittreding van Montferland gaat dan op 1 januari 2017 in.

Bijlagen

- Bijlage 1: berekening uittreedvergoeding Montferland;
- Bijlage 2: 23ste Samenwerkingsregeling Regio Achterhoek.

Burgemeester en wethouders van Doetinchem,
De secretaris, De burgemeester,

ing. N. van Waart

dr. J.M.E. Traag

De raad van de gemeente Doetinchem;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders over Uittreding gemeente Montferland uit Regio Achterhoek;

gelet op artikel I van de Wet gemeenschappelijke regelingen;

b e s l u i t :

1. In te stemmen met de voorwaarden voor uittreding uit de Samenwerkingsregeling Regio Achterhoek - en daarmee uittreding van Montferland - en met de uittreedvergoeding door Montferland van € 414.189,-, te betalen op 1 januari 2017.
2. De geldende samenwerkingsregeling (22^e wijziging) in te trekken en in te stemmen met de 23^e wijziging van de samenwerkingsregeling Regio Achterhoek.
3. Aan het college van burgemeester en wethouders en de burgemeester toestemming te verlenen om akkoord te gaan met de 23^e wijziging van de samenwerkingsregeling Regio Achterhoek.
4. Ervan kennis te nemen dat over de financiële afwikkeling van de overdracht van de stortplaatsen aan de provincie Gelderland - mits dit na 2016 plaatsvindt - separate afspraken met Montferland worden gemaakt, conform de afspraken met de andere zeven gemeenten.
5. Kennis te nemen van de samenwerking met Montferland buiten de Samenwerkingsregeling Regio Achterhoek en de verdere doorontwikkeling van de regionale samenwerking in het algemeen.

Aldus besloten in zijn vergadering van 10 november 2016,

, griffier

, voorzitter